

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля

Юрій БІДЗІЛЯ

«03»

лютого

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКА УСНОГО ТА ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська
Освітня програма	Чеська мова та література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	чеська, українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Практика усного та письмового перекладу**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035. Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **035.036. Слов'янські мови та літератури (переклад включно)**, перша-чеська освітньої програми «**Чеська мова та література**».

Розробники: Петріца Н.М., канд.філол. наук, доцент, завідувач кафедри словацької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *словацької філології*
протокол № 5 від 30 січня 2025 р.

Завідувач кафедри Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету
протокол № 4 від 31 січня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

©Петріца Н.М.2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС –4	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	4
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 60	7
	Лекції:
	26
	Практичні (семінарські):
	34
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	60

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни **«Практика усного та письмового перекладу»** є теоретична підготовка і практичне закріплення навичок усного та письмового перекладу різножанрових текстів, а також удосконалення вмінь і навичок практичного використання чеської та української мов необхідних для виконання перекладацьких завдань на високому рівні.

Завданням (відповідно до вимог освітньої програми підготовки здобувачів **першого/бакалаврського рівня вищої освіти**) є ознайомлення з основними прийомами, методами і стратегіями усного та письмового перекладу текстів різної тематики з чеської мови українською та з української мови чеською; поглиблення знань про систему організації мови; розширення фонових знань про країну мови, що вивчається; вивчення професійного кодексу усного та письмового перекладача.

Відповідно до освітньої програми **«Чеська мова та література»** вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних компетентностей спеціальності: ЗК та фахових (спеціальних) компетентностей ФК:

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 08. Здатність працювати в команді та автономно

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

ФК 02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення навчальної дисципліни **«Практика усного та письмового перекладу»** передбачає опанування таких освітніх компонентів освітньої програми **«Чеська мова та література»**:

ОК 12. Сучасні інформаційні технології, антикорупція та доброчесність у перекладацькій діяльності

ОК 15. Сучасна чеська літературна мова

ОК 17. Практичний курс чеської мови

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Чеська мова та література**» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ПРН01
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН02
Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	ПРН 05
Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	ПРН06
Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	ПРН10
Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	ПРН18
Вміти перекладати тексти різних стилів і жанрів зі словацької мови українською та навпаки.	ПРН20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Практика усного та письмового перекладу**»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Уміти вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями українською та словацькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації	ПРН01
Уміти ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН02
Уміти співпрацювати з колегами та з представниками різних організацій, культур, партій у процесі здійснення перекладацької діяльності.	ПРН 05
Уміти використовувати інформаційні й комунікаційні технології при послідовному та синхронному перекладі.	ПРН06
Знати норми української та словацької літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності	ПРН10
Уміти керувати діями та проектами, вирішувати складні завдання у сфері усного та письмового перекладу, уміти приймати та нести відповідальність за власні рішення.	ПРН18
Вміти послідовно та синхронно перекладати тексти різних стилів і жанрів зі	ПРН20

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «**Практика усного та письмового перекладу**» є:

- усні відповіді
- виконання індивідуальних та групових завдань з перекладу
- переклади текстів, виступів, промов тощо
- кейс-стаді (переклад та аналіз тексту на предмет трансформацій та проблем перекладу)
- комплексні контрольні роботи
- залік.

Під час навчання використовуються такі основні методи: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного навчання.

Серед традиційних інтерактивних методів, форм і прийомів, що найчастіше використовуються, **аналіз ситуацій та помилок, коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників; дискусії, робота в малих групах.**

До **інноваційних методів** належать **метод кейсів** – студентам запропоновано проаналізувати ситуації із сфери перекладацької діяльності, застосовуючи активну лексику та пропоновані мовні кліше. Кожна група студентів у результаті обговорення пропонує свій варіант вирішення проблемної ситуації та обґрунтовує його з опорою на отримані знання з дисципліни. **Метод ділової гри** – моделювання ситуації, наближеної до професійної діяльності перекладача.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «**Практика усного та письмового перекладу**» використовуються такі форми контролю:

- **поточний контроль** здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на практичних заняттях: усні відповіді, підготовка рефератів, презентації, здійснення та редагування власних перекладів.
- контроль **індивідуальної роботи** здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань з перекладу на практичних заняттях або під час індивідуальних чи групових консультацій.
- **форма модульного контролю**: письмова контрольна робота.
- **форма підсумкового семестрового контролю**: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модуль на контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T1, T2, T3, T4, T5, T6 – теми.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостійна робота	Модуль на контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	20	50	100
5	5	5	5	5	5			

T7, T8, T9, T10, T11, T12 – теми.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	6	30	6	30
Самостійна робота (Здійснення усного/письмового перекладу)	2	20	2	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується літературознавчою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується літературознавчою термінологією. Але в процесі розкриття окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому деякі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, розкриває його основний зміст, виявляє елементарні знання з тематики курсу. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у

	достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання курсу.
1 бал	Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його розкрити, не розуміє змісту теоретичних питань та не вміє на практиці застосовувати ці знання.

Критерії оцінювання перекладу (усного/письмового)

Критерії /бали	Дескриптори				
	5	4	3	2	1
Змістова еквівалентність (збереження комунікативних намірів автора, логіки викладу, комунікативних та прагматичних характеристик тексту оригіналу)	Переклад відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не потребує редагування	Переклад відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує певного редагування.	Переклад частково відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує часткового редагування і характеризується частковою правильністю передачі змісту	Переклад не відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує значного редагування змісту і характеризується незначною неправильністю передачі змісту.	Переклад не відповідає задуму автора тексту оригіналу, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не підлягає редагуванню і характеризується неправильністю передачі змісту.
Адекватне мовне (мовленнєве) оформлення (на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях)	Переклад не потребує редагування мовного оформлення та граматичного, лексичного, синтаксичного рівнях; характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень,	Переклад потребує незначного редагування мовного оформлення та граматичного, лексичного, синтаксичного рівнях; характеризується відносно коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів	Переклад потребує певного редагування мовного оформлення та граматичного, лексичного, синтаксичного рівнях; характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології, стандартизованих зворотів	Переклад потребує значного редагування мовного оформлення та граматичного, лексичного, синтаксичного рівнях; характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології, стандартизованих зворотів	Переклад не підлягає редагуванню мовного оформлення на граматичному, лексичному, синтаксичному рівнях і характеризується грубими порушеннями конвенцій мови перекладу.

	абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; дотриманням орфографічних /орфоепічних норм.	мовлення, скорочень, абревіатур, граматичних структур, засобів логічного зв'язку; наявністю орфографічних /орфоепічних помилки	
--	--	---	---	---	--

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі здобувачі. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

МКР складається з двох блоків завдань.

Перший блок (1-15 балів) містить тестові завдання до теоретичних питань освітнього компоненту.

Другий блок (1-35 балів) містить практичні завдання на переклад.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добиває переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Усний переклад

Тема 1 . Переклад як особливий засіб міжкультурної та міжмовної комунікації. Стандарти роботи перекладача

Стандарти усного та письмового перекладу. Етика перекладача. Основи протоколу для усного перекладача. Поняття конфіденційності: обов'язкові правила для перекладачів Міжнародні стандарти якості надання послуг усного перекладу. Кодекс професійної етики Міжнародної асоціації усних конференц-перекладачів. Протидія корупції та доброчесність у перекладацькій діяльності.

Тема 2. Усний переклад, його види.

Поняття усного перекладу. Різниця між усним та письмовим перекладом. Види усного перекладу: послідовний та синхронний. Особливості послідовного перекладу. Різниця між професійним послідовним перекладом та іншими типами перекладів.. Роль соціальних навичок (soft skills) в роботі усного перекладача.

Тема 3. Особливості послідовного перекладу.

Характерні особливості професійного послідовного перекладу. Основні вимоги до професійного послідовного перекладу. Інтелектуальні вимоги. Вимоги до адекватності перекладу. Пам'ять і усний переклад. Психологічні вимоги до послідовного перекладача. Підготовка до процесу послідовного перекладу. Технічне забезпечення перекладу. Фактори впливу на процес перекладу. Етичні і моральні засади роботи послідовного перекладача.

Тема 4. Аналіз і синтез в усному перекладі.

Два етапи перекладацького процесу. Розуміння та визначення смислових одиниць Типи шумів. Здогадка та інтуїція. Важливість бачити промовця. Небажані ситуації в двосторонньому перекладі. Основи перекладацького скоропису. Універсальний перекладацький скоропис. Система підготовки записів при послідовному перекладі.

Тема 5. Особливості синхронного перекладу.

Психологічні вимоги до синхронного перекладача. Підготовка до процесу синхронного перекладу. Технічне забезпечення перекладу. Фактори впливу на процес перекладу. Етичні і моральні засади роботи синхронного перекладача. Вимоги до перекладача-синхроніста під час роботи конференцій. Види засобів та техніки при синхронному перекладі в умовах ускладненого багатомовного спілкування.

Тема 6. Стратегії синхронного перекладу.

Види стратегій. Стратегія спроб і помилок. Стратегія очікування. Столлінг. Стратегія збереження лінійності. Стратегія прогнозування. Основи перекладацького скоропису при синхронному перекладі. Система підготовки записів у перекладі. Переклад з аркуша.

Модуль 2

Письмовий переклад

Тема 7. Письмовий переклад як особливий вид міжкультурної комунікації. Теорії перекладу. Денотативна теорія. Комунікативна теорія. Трансформаційна теорія. Семантична теорія та теорія рівнів еквівалентності. Еквівалентність та адекватність. Денотативне та сигніфікативне значення. Об'єктивність та суб'єктивність в перекладі. Професійна етика письмового перекладача. Політкоректність та інклюзивна мова. Переклад суспільно-політичних текстів. Тренувальні вправи.

Тема 8. Еквівалентність на рівні лексичної одиниці 1. Лексичні трансформації. Способи перекладу лексичних одиниць. Конкретизація. Генералізація. Додавання слова. Вилучення слова. Тренувальні вправи. Переклад художніх та публіцистичних текстів, економічної, суспільно-політичної термінології.

Тема 9. Еквівалентність на рівні лексичної одиниці 2. Транспозиція. Пермутація. Словникові відповідники. Транскодування. Переклад власних назв (компанії, навчальні заклади, поштові адреси). Калькування (дослівний переклад). Описовий переклад. Шляхи відтворення у перекладі безеквівалентної лексики. Слова-реалії та їх відтворення у перекладі. Тренувальні вправи. Переклад офіційно-ділових текстів, економічної, суспільно-політичної термінології. Переклад текстів медичного характеру.

Тема 10. Граматична еквівалентність. Граматичні відмінності у роді, числі та відмінку між українською та чеською мовами. Тренувальні вправи. Переклад художніх та публіцистичних текстів, економічних текстів, юридичної термінології.

Тема 11. Граматична еквівалентність. Компенсація. Зміна порядку слів у реченні. Поділ. Інтеграція. Тренувальні вправи. Переклад художніх та публіцистичних текстів, економічних текстів, юридичної термінології.

Тема 12. Стилiстичнi трансформації. Логізація. Експресивізація. Модернізація. Архаїзація. Тренувальні вправи. Переклад художніх та публіцистичних текстів, економічних текстів, юридичної термінології.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
8-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Переклад як особливий засіб міжкультурної та міжмовної комунікації. Стандарти роботи перекладача	9	2	2			5
Тема 2. Усний переклад, його види.	9	2	2			5
Тема 3. Особливості послідовного перекладу	9	2	2			5
Тема 4. Аналіз і синтез в усному перекладі	9	2	2			5
Тема 5. Особливості синхронного перекладу	9	2	2			5
Тема 6. Стратегії синхронного перекладу	11	2	4			5
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модуль	58	14	14			30
Модуль 2						
Тема 7. Письмовий переклад як особливий вид міжкультурної комунікації	10	1	4			5
Тема 8. Еквівалентність на рівні лексичної одиниці 1.	8	1	2			5
Тема 9. Еквівалентність на рівні лексичної одиниці 2.	9	2	2			5
Тема 10. Граматична еквівалентність 1	11	2	4			5
Тема 11. Граматична еквівалентність 2	11	2	4			5
Тема 12. Стилiстичні трансформації.	11	2	4			5
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модуль	62	12	20			30
Разом за семестр	120	26	34			60

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Переклад як особливий засіб міжкультурної та міжмовної комунікації. Стандарти роботи перекладача	2
2	Тема 2. Усний переклад, його види.	2
3	Тема 3. Особливості послідовного перекладу	2
4	Тема 4. Аналіз і синтез в усному перекладі	2
5	Тема 5. Особливості синхронного перекладу.	2
6	Тема 6. Стратегії синхронного перекладу.	4
7	Тема 7. Письмовий переклад як особливий вид міжкультурної комунікації	4

8	Тема 8. Еквівалентність на рівні лексичної одиниці 1..	2
9	Тема 9. Еквівалентність на рівні лексичної одиниці 2.	2
10	Тема 10. Граматична еквівалентність 1	4
11	Тема 11 Граматична еквівалентність 2	4
12	Тема 12. Стилiстичнi трансформацiї.	4
Разом		34

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Стандарт Асоціації перекладачів України. Виконання перекладу	5
2	Усний переклад, його специфіка, різновиди та актуальні проблеми.	5
3	Послідовний переклад дискусії на економічну / суспільно-політичну тематику	5
4	Техніка перекладу. Переклад штампів, ситуаційних кліше	5
5	Етичні і моральні засади роботи синхронного перекладача	5
6	Перекладацький скоропис при синхронному перекладі. Переклад з аркуша	5
7	Переклад суспільно-політичних текстів.	5
8	Переклад художніх та публіцистичних текстів, галузевих текстів	5
9	Слова-реалії та їх відтворення у перекладі.	5
10	Переклад художніх та публіцистичних текстів, економічних текстів, юридичної термінології (граматичні трансформації)	5
11	Переклад економічних текстів, юридичної термінології (граматичні трансформації)	5
12	Переклад художніх та публіцистичних текстів, економічних текстів, юридичної термінології (стилістичні трансформації)	5
Разом		60

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед підсумковим контролем; тощо.

6.5. Індивідуальні завдання

Студенти готують письмові переклади текстів з чеської мови українською та навпаки, практикують техніки перекладацького скоропису, усний переклад промов, доповідей, інтерв'ю тощо.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: проєктор.
2. Обладнання: комп'ютер.

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; система електронного навчання Moodle, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гудманян А.Г. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
2. Hrdinová E.M., Vilímek V. Úvod do teorie, praxe a didaktiky tlumočení. *Ostravská univerzita*, 2018. 101 s.
3. Mračková Vavroušová P. (ed.) Překlad a tlumočení jako most mezi kulturami. Univerzita Karlova v Praze: Karolinum 2015. 121 s.
4. Петріца Н.М. Теорія і практика перекладу: методичні рекомендації до проведення практичних занять (для студентів ОПП «Чеська мова та література» ОС «бакалавр» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська»). Ужгород: ФОП Олеоленко Л.О., 2023. 40 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59382>

Допоміжна література

1. Писанко М. Л. Навчання синхронного перекладу студентів перекладацьких спеціальностей закладів вищої освіти. Вісник КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія». Випуск 31. 2019. С. 95–102.
2. Ребрій О.В. Основи перекладацького скоропису. Вінниця: Нова книга, 2006. 152 с.
3. Houžvičková M., Hoffmannová J. Čeština pro překladatele Základy teorie, interpretace textů, praktická cvičení. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2012. 270 s. https://utrlff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/149/2020/06/UTRLFF-75-version1-utrlff_58_version1_cestina_pro.pdf
4. Čeňková I. a kol. Teorie a didaktika tlumočení I. Ústav translatologie FF UK v Praze. 2001. 178 s.
5. Vavroušová P. (ed.). Sedm tváří translatologie. Univerzita Karlova v Praze: Karolinum 2015, 168 s.

9. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Асоціація перекладачів України: https://www.uta.org.ua/translation_standards.htm
2. Український правопис [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
3. Словники он-лайн [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.rozum.org.ua.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.slovnkyk.net>
5. Ústav translatologie FF UK v Praze <https://utrlff.cuni.cz/cs/veda-a-vyzkum/publikace-online/>
- 6.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)